Enstitüsü : Fen Bilimleri

Anabilim Dalı : Mimarlık

Programı : Mimarlık - Mimari Tasarım

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Ayhan USTA

Tez Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans – 29 Mayıs 2018

ÖZET

MİMARLIĞI DENEYİMLEMENİN ARAYÜZÜ OLARAK MİMARLIK OKULLARI

Mimarlık, merkezinde tasarım faaliyeti olan, fiziksel çevreyi şekillendirirken bağlam, kullanıcı, işlev, maliyet, sanat, teknoloji gibi birçok parametreyi göz önüne alan, bir disiplindir. İşlevsel ve estetik mekânlar üretmek, mimarlık eğitiminde öğrencilerin, profesyonel yaşamda da mimarların en önemli amaçlarından biridir. Bu bağlamda mekân üretimi ve mekânın kuramsal anlamı üzerinde birçok çalışma mevcuttur.

Modern mimarlık eğitimi interaktif bir süreçtir. Öğrenme süreci okulla sınırlı kalmamaktadır. Öğrencilerin etkileşime imkân veren doğru çözümlenmiş mekânları deneyimlemeleri bile yaratıcılıklarını geliştirmektedir.

Mekân, her kullanıcı için farklı bir arayüz oluşturur. Mimarlık okulları için de bu durum geçerlidir. Buna göre, mimarlığı deneyimleyerek öğrenmenin mimarlık okulundan başladığı düşünülebilir. Bu çalışmada, mimarlık okullarının yaratmış olduğu mekânsal arayüzlerin, stüdyo mekanları ve sirkülasyon alanları üzerinden okuması yapılarak, mimarlık eğitiminin kalitesi ve mimarlık okullarının tasarımları arasındaki ilişki irdelenmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda QS Rankings'in dünya sıralamasında belirlediği en iyi on mimarlık okulu bu çalışmanın çerçevesini belirlemektedir.

Tezin ilk bölümünde çalışmanın amacı, kapsamı ve yöntemi ele alınmıştır. İkinci bölümde, mimarlık okullarının geçmişten günümüze nasıl gelişerek geldiği ve

günümüzde bu okullar arasındaki rekabetin doğurduğu sıralama sorunsalına

değinilmiştir. Devamında ise üniversite sıralama kuruluşları detaylı irdelenmiş ve bir

kıyaslamaya gidilmiştir. Üçüncü bölümde tezin kuramsal altyapısını oluşturan

"arayüz" kavramı ve mekân ilişkisi irdelenmiştir. Dördüncü bölümde, çalışma

kapsamındaki en iyi on mimarlık okulunun, plan, kesit ve görselleri kullanılarak,

arayüz kavramı üzerinden detaylı bir mekân okuması yapılmıştır. Beşinci bölüm olan

bulgular kısmı, okulların stüdyo mekanları ve sirkülasyon alanlarının kıyaslanmasını

içermektedir. Sonuç bölümünde ise mekânsal etkileşimin mimarlık okulları için

önemli bir tasarım girdisi olduğu üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mimarlık okulları, stüdyo, sirkülasyon, arayüz

viii

University : Istanbul Kultur University

Institute : **Institute of Science**

Department : Architecture

Programme : Architecture - Architectural Design

Supervisor : Prof. Dr. Ayhan USTA

Degree Awarded and Date : MA – 29 May 2018

ABSTRACT

ARCHITECTURE SCHOOLS AS THE INTERFACE TO EXPERIENCE ARCHITECTURE

Architecture is a discipline that takes the design activity centrally and that considers many parameters such as context, user, function, cost, art, and technology in shaping the physical environment. Producing functional and aesthetic spaces is one of the most important goals of students in architectural education and architects in professional life. In this context, there are many studies on space production and the theoretical meaning of space.

Modern architectural education is an interactive process. The learning process is not limited to the school. Even experiencing the correctly resolved spaces that allow interaction improves the students' creativity.

The space creates a different interface for each user. This is also true for schools of architecture. Accordingly, it can be assumed that learning architecture through experiencing begins with the architecture of architecture schools itself. In this study, the relationship between the quality of architectural education and the design of architecture schools was examined by reading spatial interfaces of architecture schools

ix

through the studio and circulation spaces. In this context, the top ten rated architecture schools by QS Rankings set the framework of this study.

In the first part of the thesis, the purpose, scope and method of the study are discussed. In the second part, the issue of how the architecture schools have developed from the past to the present day and the problematic of rating, stemming from the competition in between these schools, are addressed. The university ranking organizations have been examined in detail and a comparison has been made. In the third part, the relation between the space and the concept of "interface" which constitutes the theoretical infrastructure of this thesis are examined. In the fourth part, a detailed reading of space on the concept of the interface has been performed by using the plans, sections and images of the best ten architecture schools in the scope of the study. The Findings, which is the fifth part, contains a comparison of the schools through studio and circulation spaces. In the conclusion, it is emphasized that spatial interaction is an important design input for architecture schools.

Key words: School of Architecture, studio, circulation, interface